

CONFEDERACIÓ
DE CENTRES AUTÒNOMS
D'ENSENYAMENT
DE CATALUNYA

Pau Claris, 162, 2n, 2a · 08037 Barcelona
Tel. 93 215 30 11 · Fax 93 487 23 53

**COMPAREIXENÇA DEL SR. CARLES CAMÍ, EN NOM DE LA
CONFEDERACIÓ DE CENTRES AUTÒNOMS D'ENSENYAMENT
DE CATALUNYA, DAVANT LA COMISSIÓ D'EDUCACIÓ I
UNIVERSITATS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA, EL DIA 3
DE FEBRER DE 2009**

Senyora Presidenta
Senyores i Senyors Diputats

Moltes gràcies per la invitació a exposar la nostra valoració al contingut del Projecte de Llei d'Educació de Catalunya i especialment per l'oportunitat de fer-ho en la fase decisiva de la seva tramitació parlamentària i davant de totes les forces polítiques representades en aquest Parlament.

Ho faig en representació de la Confederació de Centres Autònoms d'Ensenyament de Catalunya, entitat fundada l'any 1978, i que agrupa a 200 centres de tot Catalunya, que imparteixen tot l'ensenyament no universitari des de les llars d'infants als centres de Formació Professional i Batxillerat.

Totes aquestes escoles, majoritàriament concertades, tenen una doble característica o identitat: Són unes escoles d'iniciativa privada vinculades a àmbits familiars de segona i tercera generació la majoria d'elles, i altres vinculades o lligades per un model pedagògic i projecte educatiu molt específic com és l'educació diferenciada .

La raó de ser i estar de totes elles ha estat fruit d'una voluntat de servei a la societat civil en benefici d'una necessària pluralitat d'ofertes educatives, però per sobre de tot com a resposta a una demanda real de la pròpia societat.

El record de les moltes aportacions i innovacions pedagògiques en l'àmbit educatiu, així com les moltes generacions que s'han format i educat en elles, contribuint al desenvolupament econòmic, polític i social del nostre país, avala per si sol l'estabilitat i continuïtat, així com el creixement de les mateixes.

Per ser la darrera agrupació d'escoles en intervenir en aquesta comissió, i ser coneixedor de les moltes aportacions que han fet les que m'han precedit, intentaré aportar només unes consideracions o reflexions que complementin a les anteriors i més tenint en compte que vostès ja coneixen i tenen el document sobre la LEC que el Secretariat de l'Escola Cristiana els ha fet a mans en nom dels titulars de tota l'escola concertada de Catalunya.

Començo amb una primera reflexió, es tracta d'un Projecte, que per la seva importància requereix d'una resposta consensuada, entre el Govern i l'oposició, per complir l'objectiu d'establir un marc normatiu que garantitzi la necessària estabilitat.

A nivell estatal s'estan batent tots els rècords de transitorietat; de reformes que impedeixen la planificació de projectes que en educació rebassen el curt termini. L'educació és una tasca acumulativa que no s'avé a dinàmiques de canvi permanent. Si la societat tingués coneixement del cost que suposen els canvis o reformes tindria dret a exigir responsabilitats perquè en definitiva no deixa de ser contradictori justificar tot això per raons de qualitat. Estem davant una oportunitat històrica que convé administrar correctament.

Una segona qüestió té a veure amb el tractament general que es dona als centres creats per la iniciativa social i el que significa de greu ruptura amb una condició destacada del nostre caràcter i la idiosincràsia del nostre poble. Perquè Catalunya ha estat i és en gran mesura, el resultat de l'esperit d'iniciativa de la pròpia societat civil, no donada a esperar, anticipant solucions i respostes pràctiques a les demandes com és en el nostre cas l'educació.

Catalunya va arribar a ser el territori de l'Estat en què l'ensenyament privat superava amb escreix a l'oferta pública. Aquesta és una tradició valiosíssima de poble actiu. Encara i no sense esforços dels diferents governs, que sense desatendre al desenvolupament de la xarxa de centres públics que superen en l'actualitat àmpliament els centres privats, han mantingut la doble xarxa de

centres. Es pretén ara desactivar energies que han contribuït a la construcció d'un sistema que ha donat magnífics resultats? No es té en compte la incalculable aportació que significa la capacitat d'iniciativa de la xarxa de centres privats i el seu paper de banc de proves de tantes valuoses innovacions que han pogut ésser assumides per tot el sistema?

És raonable no tenir en compte l'estalvi públic que significa en termes d'inversió i en despeses de funcionament la plaça escolar dels centres privats concertats, facilitant la possibilitat de traslladar despesa pública a altres sectors emergents gràcies a l'alt grau d'eficiència de la gestió privada?

Malgrat això, el tractament que preveu el projecte LEC pretén arribar al límit amb el propòsit d'assimilar tota la xarxa de centres privats concertats a un sistema més pròxim a models de gestió públics en què el titular veu reduït el seu dret decisor en camps crítics, sotmès a restriccions i subordinacions que suposen de fet l'aplicació a l'inrevés del principi de subsidiarietat. Tot això és clarament regressiu respecte a les condicions del marc democràtic i de l'estat de dret.

Tot això no només afecta a la legítima autonomia dels centres, sinó que va més enllà interferint en el dret a l'educació, que per cert és indissociable de la llibertat d'ensenyament.

Per la seva part l'article 13 del Pacte Internacional dels Drets Socials, Econòmics i Culturals de les Nacions Unides disposa literalment:

"Els Estats es comprometen a respectar la llibertat dels pares o en el seu cas els seus tutors legals d'escollir per als seus fills centres DIFERENTS als dels poders públics i ASSEGURAR l'educació religiosa i moral conforme a les seves pròpies conviccions."

La llibertat d'ensenyament afecta a la vegada a la llibertat d'opinió (dret d'ensenyament) a la igualtat (dret d'aprendre) i a la llibertat de consciència (dret d'elecció de centre).

LA POR A LA LLIBERTAT COM A OBSTACLE DEL PROGRÉS:

Cada vegada que es vol ampliar el marge de "llibertat" existent, s'aixeca una forta oposició. Es evident que existeixen potents forces en la naturalesa humana que, malgrat l'evidència contundent dels beneficis de la llibertat, tendeixen a coartar-la, per la via del dirigisme i l'intervencionisme.

Existeix una por a la llibertat que hem d'entendre i fins i tot respectar, però no per a detenir-nos en el nostre anhel d'estendre la llibertat i les seves institucions, sinó per a fer-ho bé i no provocar una reacció que transformi la por a la llibertat en un obstacle insuperable al progrés.

LLIBERTAT D'ELECCIÓ DE CENTRE PER PART DELS PARES

En matèria d'elecció de centre docent ha de prevaldre per sobre de tot l'elecció que faci la família. Només en el supòsit de què el titular del centre no pugui atendre aquella sol·licitud per falta de places autoritzades, intervindran els òrgans de participació encarregats de l'escolarització. Aquests també hauran de tenir en compte en la seva funció el tipus de centre al que preferentment desitja la família escolaritzar al seu fill.

Si bé la LEC contempla la possibilitat d'elecció de centre per part dels pares, aquesta llibertat queda condicionada, limitada i de vegades anul·lada per un excés de normativa i reglamentació a l'hora de fixar els criteris d'admissió d'alumnes en un centre, i dels funcionaris que han d'interpretar-los i aplicar-los. És a dir, es planifica excessivament l'oferta, sense tenir del tot en compte, la demanda.

Creiem que amb l'aplicació de criteris més vinculats a la demanda dels pares a poder exercir el dret a la llibertat d'elecció de centre, aconseguiríem en l'àmbit educatiu una responsabilitat pública en lloc de la gestió pública, el pluralisme en lloc del monopoli, la llibertat d'elecció en lloc de l'assignació administrativa, i l'equitat en comptes de la igualtat.

Un bon exemple d'aquest procés de canvi, són els models educatius nòrdics que estan assignant a les seves reformes educatives una àmplia responsabilitat pública perquè a ningú li manqui una educació de qualitat, però no en detriment de la pluralitat de proveïdors de serveis educacionals (la privada concertada d'iniciativa social) o de la llibertat d'elecció ciutadana. En el marc de canvi o millora de la LEC volem reemplaçar el principi destructiu de la igualtat de resultats pel d'equitat, que dóna oportunitats a tots sense deixar de reconèixer i premiar els assoliments de cadascun.

LA LLIBERTAT D'ELECCIÓ COMPORTA UNA SANA I JUSTA COMPETÈNCIA.

Si l'elecció de centre és un dret constitucional i preferent (sense assignacions ni limitacions) això comportarà un canvi de mentalitat en **tots** els centres, que

no veuran a qui busca els seus centres com a "clients captius ", sinó com a ciutadans amb llibertat d'elecció a qui s'ha de convèncer, és a dir, atraure'ls amb bones ofertes educatives i més i millors serveis complementaris, en comptes d'assignar-los un centre com s'està fent fins ara i es pretén incrementar amb l'aplicació de la LEC.

El dret a elegir escola posarà sempre en evidència l'interès per determinats projectes educatius a la vegada que premia, motiva i incentiva als col·lectius de professors que s'esforcen per a millorar el que fan i la seva capacitat de servei.

LA LLIBERTAT DE MODEL PEDAGÒGIC

Tot centre educatiu ha de tenir la llibertat de poder aplicar el model pedagògic que cregui més adequat o convenient al caràcter propi del centre, com a dret correlatiu al dret constitucional a la lliure creació de centre per una banda i com a respecte al principi d'autonomia que ha de tenir tot centre educatiu tal com han contemplat les diferents lleis educatives inclosa la LEC, sempre que compleixi determinades condicions:

Catalunya té centres que han escollit lliurement l'educació diferenciada com a model pedagògic dintre del seu projecte educatiu.

El projecte de LEC estableix com a principi d'ordre general l'educació mixta vulnerant el dret a la llibertat de creació de centres docents i consegüentment, la possibilitat d'elecció d'aquest tipus de centres i això sense tenir en compte la doctrina internacional que explícitament exclou a aquests centres de tota connotació discriminatòria. Aquest model té una creixent acceptació i desenvolupament en nombrosos països, tant en centres privats com en centres públics.

La LEC, de no modificar-se l'actual redactat, impedirà que en el futur es puguin implantar més escoles d'aquestes característiques, ja que no finançar-les representa posar un impediment molt important per a la seva creació.

Entenem que una llei mai pot anar en contra d'un col·lectiu que agrupa actualment a més de 15.000 famílies que són les que escolaritzen els seus fills en aquest tipus de centres.

MARC JURIDIC

La necessitat de disposar d'un marc bàsic i estable, ens porta a considerar com a error, atorgar rang legal a incorporacions del que pròpiament són desenvolupaments reglamentaris o continguts secundaris susceptibles d'ajustos successius.

Unir en el mateix cos normatiu el que és permanent i canviant escurça considerablement horitzons de vigència.

La Confederació de centres Autònoms de Catalunya està per una LEC que sigui respectuosa amb l'article 27 de la Constitució, amb l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, amb la Llei Orgànica del Dret a l'Educació (LODE), amb la Llei Orgànica d'Educació (LOE) i amb la Declaració Universal dels Drets Humans i els tractats i acords internacionals ratificats.

Som clarament partidaris d'una LEC i pensem que ha d'ésser l'instrument jurídic a Catalunya que des de l'anàlisi de la realitat posi fi a l'històric enfrontament entre l'escola pública i la concertada i aconseguixi que el servei d'interès públic de l'educació es presti en un pla d'igualtat per a les dues xarxes, la LODE es refereix a la "red dual", fent efectiu el principi de la igualtat d'oportunitats i el dret a un ensenyament en condicions de gratuïtat.

Advoquem, com diu el preàmbul de la LODE, per entendre la llibertat d'ensenyament en sentit ampli i no restrictiu i rebutgem el principi de subsidiarietat de l'escola privada concertada perquè com ha dit una recent sentència del Tribunal Suprem, de 6 de novembre de 2008, aquest principi es contrari a la lletra i a l'esperit de la Constitució i de la Llei Orgànica del Dret a l'Educació.

El Projecte de Llei d'Educació de Catalunya en tramitació parlamentària en comptes de respectar el principi fonamental de la jerarquia normativa, entra en determinats aspectes en contradicció amb preceptes de rang superior i en ocasions ens fa pensar en el tractament subsidiari de la xarxa privada concertada.

Que determinats articles del projecte de Llei no respectin els drets reconeguts per la Constitució i la normativa orgànica ens pot comportar a judicialitzar les actuacions de l'Administració catalana, situació aquesta que s'hauria d'evitar.

Catalunya no es pot permetre que la llibertat d'ensenyament no estigui regulada en el seu màxim contingut. Seria molt lamentable que a fora de Catalunya es tinguessin més drets i llibertats en relació a l'educació que a Catalunya, quan hem estat i en som capdavanters en aquest àmbit.

Si finalment això passés voldria dir que no s'ha fet un correcte desplegament de la Constitució que reconeix que el servei de l'educació es pot prestar per l'Administració i per la iniciativa social, en un pla d'igualtat.

Tampoc seria acceptable que l'escola privada concertada no tingués en aquesta Llei un marc legal que no fos el que li correspon, sense cap tipus de garanties jurídiques deixant tota l'actuació discrecional a l'Administració.

Seria molt llarg el comentar els articles que no fan una regulació respectuosa amb el marc legal d'aplicació i per això em remeto al document d'esmenes a que he fet referència al començament de la meva intervenció.

Sí voldria fer algun comentari en aspectes que son fonamentals i que tenen relació amb els que m'he referit.

- 1.** La comunitat educativa ha de ser només regulada en tant que comunitat escolar.
- 2.** En la normativa orgànica estatal es regula com un dret l'accés al concert educatiu. En el projecte no només s'amplien els requisits per disposar del concert sinó que el seu atorgament, tot i complir els requisits, passa a ser una decisió discrecional de l'Administració.
- 3.** Al llarg del Projecte es vulneren les competències de la titularitat del centre privat concertat, molt especialment en el procés d'admissió d'alumnes i del Consell Escolar. A aquest se li modifiquen les actuals competències i se n'hi assignen de noves.
- 4.** La regulació que es fa del procés d'admissió d'alumnat vulnera la normativa bàsica i si bé els criteris de prioritat en l'accés als centres es troben determinats, en el Projecte es parla que el Govern establirà criteris específics.
- 5.** El Projecte, a l'Art. 46, 3, contempla que el Departament d'Educació pugui reduir la ràtio fins el 10%, limitació que no té fonament legal, sí en canvi l'increment.

6. L'Administració de la Generalitat de Catalunya ha d'ésser l'única competent per als centres privats concertats.
7. Els centres privats concertats haurien de tenir en la Llei una regulació específica i diferenciada.

Seria molt extensa la llista de temes en els quals trobem en el Projecte un tractament diferent al contemplat en la normativa orgànica. Per nosaltres aquesta és una tasca prioritària i primordial a fer, que la LEC que finalment aprovi el Parlament de Catalunya tingui el corresponent encaix en el marc normatiu general d'aplicació a Catalunya i que pel que fa a la regulació de la llibertat d'ensenyament es faci amb la màxima amplitud, sent el menys restrictiu possible, tal com diu el preàmbul de la LODE, el Pacte Internacional dels Drets Socials, Econòmics i Culturals de les Nacions Unides i la Resolució del Parlament Europeu sobre la llibertat d'Ensenyament.

La recent Llei d'Educació de Cantàbria publicada al B.O.E. de 24 de gener d'aquest any, en qüestions regulades per les lleis orgàniques es limita a fer una remissió a aquestes, per exemple pel que fa a l'admissió d'alumnes (article 88), consell escolar (article 135), participació i govern dels centres (article 127) i règim jurídic dels centres docents (article 123).

FINANÇAMENT

Si la Llei no afronta el que avui són clares mancances, servirà únicament per ampliar el marc normatiu d'aplicació i haurem perdut una gran oportunitat en benefici del nostre país. Ens preocupa molt en aquest sentit que la memòria econòmica no sigui real, perquè aquesta no s'ha fet en funció dels resultats de l'estudi que una comissió havia de fer, segons es va acordar en el Pacte Nacional per l'Educació.

Tots estem d'acord en que sense una suficiència econòmica del concert no és possible ni la corresponsabilitat ni la igualtat d'oportunitats, ni per tant l'equitat.

No m'estendré sobre la més que provada insuficiència econòmica del concert educatiu en quant a les "despeses de funcionament", així com les insuficients plantilles amb què dota l'actual concert educatiu.

Només una dada quantitativa per reflexionar i treure'n conclusions:

Si la partida de la memòria econòmica corresponent a les "despeses de funcionament" és de 39.309.300 € en 4 anys (9.827.325 € cada any) la dividim pel nombre d'alumnes escolaritzats a l'escola privada concertada en els nivells obligatoris (235.000 alumnes) ens dóna un increment per alumne i any d'aproximadament 42 €.

Si als 232 € alumne i any que representa el concert actual li sumem els 42 €, obtindrem un total de 274 € alumne/any, molt lluny dels 1.000 € alumne/any que diferents estudis econòmics donen com a valor de mitjana .

És d'això el que en podem dir suficiència econòmica del concert...???

Esperem que la futura Llei d'Educació de Catalunya pugui recollir els aspectes i consideracions fetes en aquesta compareixença i serveixi per configurar un model educatiu a Catalunya de màxim respecte a la llibertat d'ensenyament, en el marc normatiu d'aplicació a Catalunya i que disposi dels recursos econòmics que requereix el contingut de la Llei.

Moltes gràcies per la seva atenció.